

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

Republica Moldova, MD- 2023, Chișinău, str. Alecu Russo, 1, et. 2
E-mail: office@competition.md; www.competition.md

14 martie 2022 nr. DJ-06/91-339

**Domnului Sergiu GAIBU,
Ministrul Economiei**

Stimate Domnule Ministru,

Plenul Consiliului Concurenței, în cadrul ședinței din 11 martie 2022, în temeiul prevederilor art. 39 lit. c) și art. 41 alin. (1) lit. d) din Legea concurenței nr. 183/2012 a examinat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (număr unic 27/ME/2022) și, în limitele competenței sale, comunică următoarele.

Conceptual ținem să menționăm că prevederile proiectului Legii practicilor comerciale neloiale ce vizează modificarea Legii comerțului interior nr. 231/2010 și a Legii concurenței nr. 183/2012 ș.a. în vederea transpunerii Directivei (UE) 2019/633 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind practicile comerciale neloiale dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentară, nu îndeplinesc pe deplin obiectivul urmărit de Directiva (UE) 2019/633 și nici scopul declarat în nota informativă la proiect.

Considerăm că pentru atingerea scopului declarat în nota informativă, proiectul urmează să transpună și să stabilească cert sfera/domeniile de aplicare a legii, să determine concret categoria de subiecți care cad sub incidența legii în dependență de puterea de negociere și dimensiunea relativă a furnizorului și cumpărătorului – cifra lor de afaceri anuală, să stabilească clar faptele care vor fi calificate ca fiind practici comerciale neloiale și modul de determinare a sancțiunilor în acord cu prevederile Directivei 2019/633, fără a fi asimilate formal practicilor anticoncurențiale și practicilor de concurență neloială interzise de Legea 183/2012.

1. Conform art. I pct. 2 din proiect, Legea cu privire la comerțul interior nr. 231/2010 se completează cu art. 21¹⁶ alin. (1) care prevede un șir de practici comerciale neloiale interzise, o parte din care nu sunt prevăzute de Directiva 2019/633. Totodată, faptele prevăzute la lit. a), b), d), e), r) și s) care au ca obiect sau efect împiedicarea, restrângerea sau denaturarea concurenței pe piața Republicii Moldova sau pe o parte a acesteia sunt deja fapte calificate și interzise de Legea nr. 183/2012 ca practici anticoncurențiale pentru întreprinderile cu putere de piață semnificativă.

Respectiv, aceleași fapte ale întreprinderilor cu poziție dominantă sau aceleași fapte ale întreprinderilor calificate ca acorduri anticoncurențiale vor putea fi dublu calificate și sancționate, atât ca practici anticoncurențiale, cât și ca practici comerciale neloiale.

Astfel, menționăm că prevederile din proiect invocate supra, urmează a fi revăzute sau excluse deoarece acestea contravin principiului *non bis in idem* și principiului oportunității prevăzut la art. 3 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, întrucât acestea prevăd dubla răspundere pentru una și aceeași faptă și aplicarea neuniformă a legii.

2. În conformitate cu art. I pct. 2 din proiect, se propune completarea Legii nr. 231/2010 cu art. 21¹⁶ alin. (8), potrivit căruia în cazul ofertelor de produse identice sau similare la listare se va acorda prioritate producătorilor/procesatorilor din categoria întreprinderilor mici și mijlocii astfel cum sunt definite la art. 4 și 5 din Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii.

Menționăm că Directiva 2019/633 a fost aprobată pentru a interzice o listă de practici comerciale neloiale legate în principal de inegalități semnificative în ceea ce privește puterea de negociere a furnizorilor și cea a cumpărătorilor – care deviază considerabil de la buna conduită comercială.

Astfel, considerăm necesar expres stabilirea în lege a sferei de aplicare a modificărilor propuse - asupra conduitei comerciale a operatorilor mai mari față de operatorii care au o putere de negociere mai mică și stabilirea concretă a pragurilor cifrelor de afaceri anuale ale subiecților legii care urmează a fi determinate în dependență de puterea de negociere și dimensiunea întreprinderii în funcție de cifra de afaceri anuală atât a furnizorilor, cât și a cumpărătorilor de produse agricole și/sau alimentare.

3. Conform art. I pct. 2 din proiect, se propune completarea Legii nr. 231/2010 cu art. 21¹⁸ alin. (1) cu următorul conținut: furnizorii adresează plângeri, inclusiv anonime, privind practicile comerciale neloiale Consiliul Concurenței.

Menționăm că această normă este în contradicție cu prevederile exprese ale art. 76 alin. (1) Cod administrativ nr. 116/2018 conform cărora petițiile anonime nu se examinează. Totodată, în acord cu art. 14 alin. (3) din Legea nr. 183/2012, plângerea privind presupusele acțiuni de concurență neloială se depune conform formularului aprobat prin hotărâre a Consiliului Concurenței, în condițiile prevăzute la art. 51 alin. (2) și (3), iar conform art. 51 alin. (4) al aceluiași act normativ, dacă nu corespunde cerințelor prevăzute la alin. (1) și (3), plângerea depusă nu constituie o plângere privind presupusele acțiuni anticoncurențiale și este considerată de către Consiliul Concurenței drept o informație de ordin general.

Astfel, adresarea plângerilor anonime va crea impedimente la soluționarea acestora din motiv că autorul trebuie să demonstreze interesul lui legitim - dreptul său vătămat prin comportamentul denunțat. Totodată, posibilitatea depunerii unor

plângeri anonime ar putea genera abuzuri din partea autorilor prin folosirea cu rea-credință a acestui drept, fapt ce ar putea periclita activitatea întreprinderilor reclamate și activitatea de examinare a acestor cauze a autorității publice competente.

4. Conform art. II din proiect, se propune completarea art. 71 al Legii nr. 183/2012 cu lit. g) cu textul „comit practici comerciale neloiale prevăzute la art. 21¹⁶ din Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior”.

Totodată, art. I al proiectului propune completarea Legii nr. 231/2010 cu art. 21¹⁸ alin. (2) cu textul „în sensul atribuțiilor autorității competente și procedurilor de examinare a plângerilor practicile comerciale neloiale sunt echivalente încălcărilor legislației din domeniul concurenței pentru concurență neloială”.

Menționăm că art. 71 din Legea nr. 183/2012, reglementează faptele ce constituie încălcări ale normelor materiale ale legislației concurențiale (cum ar fi: practici anticoncurențiale, nenotificarea concentrărilor economice ș.a.), pe când răspunderea pentru faptele de concurență neloială este prevăzută la art. 77 din lege.

Astfel, propunerea de completare a art. 71 din Legea nr. 183/2012 va crea confuzii la aplicarea legii, de exemplu la determinarea cuantumului amenzilor stabilită pentru faptele de concurență neloiale sau cea stabilită pentru faptele calificate ca practici anticoncurențiale.

5. Art. III din proiect, propune modificarea Codului Contravențional nr. 218/2008 în vederea sancționării practicilor comerciale neloiale prevăzute la alin. (2)-(4) al art. 21¹⁵ și alineatele (1) și (2) al art. 21¹⁶ din Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior întreprinse de persoane fizice și juridice.

Având în vedere prevederile art. I pct. 2 din proiect prin care se propune completarea Legii nr. 231/2010 cu art. 21¹⁵ alin. (6) conform căruia încălcarea termenelor de plată stabilite la alin. (2)-(4) sunt considerate practici comerciale neloiale interzise în sensul alin. (1) al art. 21¹⁶ și prevederile art. II pct. 1 din proiect prin care se atribuie Consiliului Concurenței competența de a investiga cazurile de practici comerciale neloiale prevăzute la art. 21¹⁶ din Legea nr. 231/2010, atestăm faptul că autorul proiectului propune dubla sancționare a practicilor comerciale neloiale cu sancțiuni administrative și contravenționale, fără a face o delimitare clară a cazurilor când este pertinentă aplicarea legii contravenționale încălcărilor Legii nr. 231/2010 și când se aplică sancțiunile administrative stabilite de Legea nr. 183/2012.

Totodată, menționăm că inițierea unei investigații concurențiale conform procedurii administrative stabilite de Legea 183/2012 nu se poate încheia cu aplicarea sancțiunilor contravenționale, or aceste categorii de sancțiuni nu pot fi aplicate în afara unui proces contravențional.

6. În altă ordine de idei, se atestă că propunerile de modificarea a Legii nr. 231/2010 și Legii nr. 183/2012 prin asimilarea formală a practicilor comerciale

neloiale cu practicile de concurență neloială și impunerea examinării acestor tipuri de încălcări conform procedurii de examinarea a practicilor de concurență neloială, ar putea crea grave confuzii și ambiguități atât la aplicarea normelor materiale cât și a celor procedurale, întrucât spre exemplu, cazurile de concurență neloială se inițiază doar la plângerea unei întreprinderi aflate în raport de concurență la același nivel al pieței, pe când practicile comerciale neloiale vor putea fi semnalate de entitățile aflate la diferite niveluri ale pieței care se găsesc în raporturi verticale (furnizor vs cumpărător) în cadrul lanțului de aprovizionare alimentară.

Reieșind din cele expuse, ținând cont de experiența de transpunere a Directivei 2019/633 acumulată deja de către cele 16 state membre și carențele atestate, considerăm oportun ca autorul proiectului, suplimentar, să analizeze și să propună soluții alternative întru implementarea obiectivului propus al proiectului de lege de a asigura o protecție eficientă împotriva practicilor comerciale neloiale operatorilor cu o putere de negociere relativ mai mică, care au cel mai mult nevoie de ea, în relațiile verticale stabilite din cadrul lanțului de aprovizionare alimentară.

Cu respect,

Președinte
Alexei GHERȚESCU